

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Šárkou Henzlovou jako samosoudkyní v právní věci žalobkyně: V [redacted] S [redacted] R [redacted] nar. [redacted], bytem [redacted] zastoupené JUDr. Jitkou Němcovou, advokátkou se sídlem Prouzova 2, 190 00, Praha 9, proti žalovaným: 1) R [redacted] K [redacted] nar. [redacted] bytem [redacted] zastoupené JUDr. Tomášem Hemelíkem CSc., advokátem se sídlem Lipanská 331/7, 251 01, Říčany u Prahy, a 2) Z [redacted] K [redacted] nar. [redacted], [redacted] zastoupeného JUDr. Pavlem Trnkou, advokátem se sídlem Apolinářská 6, 128 00, Praha 2, o určení dědičky po Z [redacted] K [redacted], zemř. [redacted]

t a k t o :

- I. **Určuje se**, že žalobkyně V [redacted] S [redacted] R [redacted] nar. [redacted] je dědičkou ze zákona po zůstaviteli Z [redacted] K [redacted] nar. [redacted] a zemřelému [redacted]
- II. **Žalovaní jsou povinni** nahradit žalobkyni náklady řízení společně a nerozdílně do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám její právní zástupkyně ve výši Kč 15.552,-.

Odůvodnění:

Žalobkyně se svou žalobou domáhá proti žalovaným určení, že je dědičkou ze zákona po zůstaviteli Z. K. s tím, že žalobkyně byla vyzvána prostřednictvím usnesení vydaného soudním komisařem dne 15. 3. 2016 ve věci dědického řízení projednávaného u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. , aby podala tuto žalobu na určení, že je dědičkou po zůstaviteli. Z. K. zemřelý pořídil pro případ své smrti prohlášení o vydědění sepsané notářským zápisem JUDr. Ludmily Jedličkové ze dne 3. 2. 1997 pod sp. zn. , kterým vydědil žalobkyni a její potomky z důvodu, že se s ním nestýká a neprojevuje o něj zájem, který by jako potomek projevovat měla, neposkytla mu potřebnou pomoc a nikdy se s ním nesnažila navázat jakýkoli kontakt. Žalobkyně tvrdí, že v dědickém řízení nastala zákonná dědická posloupnost, kdy v první řadě dědiců připadají do úvahy žalovaní a žalobkyně rovným dílem. Žalobkyně nyní tvrdí, že je vyděděná neprávem a že nejsou dány důvody k vydědění. Žalobkyně svého

Matka žalobkyně odmítla o žalobkyně jakkoli hovořit, pouze zmiňovala, že o něm nic neví, a proto a sním žalobkyně, coby nezletilé dítě nemůže být v kontaktu a dále žalobkyni zakázala o něm mluvit. Tento postoj matky žalobkyně pochopila až ze sdělení své tety, která jí řekla, že matka velmi těžce nesla a byla traumatizována ukončením partnerského vztahu rodičů žalobkyně ještě před jejím narozením, což v kontextu společenské situace bylo dvojnásob tíživé. Zůstavitel se nikdy nesnažil svou dceru, tedy žalobkyni kontaktovat, ačkoli musel vědět, kde žije a kde chodí do školy. Skutečnost, že žádný vzájemný kontakt mezi žalobkyní a jejím otcem nikdy nebyl, potvrzuje i zůstavitel textem prohlášení o vydědění, kde uvádí, že žalobkyně se nikdy nesnažila se mnou navázat jakýkoli kontakt. Zůstavitel jako důvod vydědění uvedl, že mu v rozporu s dobrými mravy neposkytla potřebnou pomoc, a to ani v době, kdy ji potřeboval. Dle názoru žalobkyně, a to opírajíc se o ustálenou praxi pro platnost vydědění z uvedeného důvodu je nezbytné, aby se zůstavitel ocitl v situaci, kdy pro zdravotní či jiné potíže nastalé v důsledku onemocnění či věku, popřípadě pro potíže způsobené okolnostmi potřebuje pomoc, kdy není schopen pomoci si bez cizí pomoci, současně musí jít o situaci, kdy o potřeby zůstavitele není postaráno jinak a kdy potomek má reálnou možnost potřebnou pomoc poskytnout a zůstavitel ji neodmítne, neposkytnutí pomoci ze strany potomka přitom musí odporovat dobrým mravům. V daném případě tento důvod není ve smyslu shora citovaném jakkoli konkretizován. Skutečnost, že důvod vydědění upravený zákonem je třeba posuzovat s přihlédnutím k okolnostem případu je zřejmá i ze zákona. Žalobkyně pak poukázala na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 36992/2008, z kterého citovala právní větu, která zní: „Je-li skutečnost, že potomek trvale neprojevuje o zůstavitele opravdový zájem, důsledkem toho, že zůstavitel neprojevuje zájem o potomka, nelze bez dalšího dovodit, že by neprojevení tohoto zájmu potomkem mohlo být důvodem k jeho vydědění.“ Další rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 2214/2002 pak poukazuje také na to, že sám zůstavitel by měl o vyděděného projevovat zájem a Nejvyšší soud ČR pak uzavírá, že vydědění přichází v úvahu jen tam, kde zůstavitel o tento blízký příbuzenský vztah

stojí, kde se ho nezájem potomka osobně dotýká, kde mu tento stav vadí, nikoli pokud je mu tento stav lhostejný, případně kdy sám k němu podstatně přispěl.

Žalovaní nesouhlasili se žalobou. Na svou obranu uvedli, že nejprve žalobkyně sama platnost a pravost notářského zápisu uznala, ale následně svůj názor změnila a začala tvrdit, že byla vyděděna neprávem. Žalobkyně o svém pravém otci věděla a byla to její matka, která odmítla o otci vůbec hovořit. Důvodem byla skutečnost, že se její matka s jejich otcem seznámila [REDAKCE]. Otec otcovství uznal, po celou dobu řádně platil výživné, ale žalobkyně jej nikdy nekontaktovala, a to ani když jí bylo 18 let. V dalších letech pak pracovala [REDAKCE].

Žalobkyně neměla zájem o svého otce, ale neměla zájem ani o svou matku, o kterou pečovala paní H. L. [REDAKCE]. Otec dospěl k závěru, že svou dceru vydědí, a to až v roce [REDAKCE] tedy [REDAKCE] let poté, co žalobkyně [REDAKCE], a tedy ani o otce zájem neprojevila. Otec žil před svou smrtí se svou přítelkyní A. H. [REDAKCE], která ví, jaký byl vztah otce k jeho dceři a také to, že nikdy žádný kontakt s ní neměl a stejně tak ví o tom, že ani žalobkyně nikdy žádný opravdový zájem o svého otce neprojevila. V roce [REDAKCE] bylo otcí [REDAKCE] let, byl [REDAKCE] a toto své rozhodnutí, které vtělil do notářského zápisu, bylo učiněno po velice zralé úvaze, když měl informace o tom, že jeho dcera je [REDAKCE] a o něj po celou dobu jejího života nikdy upřímný zájem neprojevila. Žalobkyně nekontaktovala zůstavitele ani je jako [REDAKCE].

Po provedeném dokazování má soud prokázáno, že zůstavitel Z. K. [REDAKCE] sepsal formou notářského zápisu prohlášení o vydědění, notářský zápis sepsala JUDr. Ludmila Jedličková 3. 2. 1997. Zůstavitel ve svém prohlášení uvedl, že po zralé úvaze při zdravých smyslech bez jakéhokoli nátlaku nebo omylu vyděďuje svou dceru V. D. [REDAKCE] narozenou [REDAKCE] jejíž nynější jméno, pokud se provdala a adresu nezná a její potomky, a to z tohoto důvodu, že se s ním nikdy nestýkala, a to ani po dosažení zletilosti neprojevuje o něj opravdový zájem, který by jako potomek projevovat měla, v rozporu s dobrými mravy mu neposkytla potřebnou pomoc, a to ani v době, kdy ji potřeboval a nikdy se nesnažila s ním navázat jakýkoli kontakt. Dále prohlásil, že je si dobře vědom právních důsledků tohoto prohlášení.

Teta žalobkyně, sestra její matky V. M. [REDAKCE] dne [REDAKCE] čestným prohlášením potvrdila, že skutečně její sestra měla přítele Z. K. [REDAKCE] s kterým [REDAKCE]. Ona i celá rodina z toho byli nešťastní a matka žalobkyně zakázala, aby se o panu K. [REDAKCE] mluvílo. Toto její přání dodrželi, a když neter dospívala, chtěla vědět, kdo je její biologický otec, od nich se to nikdy nedozvěděla, on ji nikdy nekontaktoval ani nepřispíval na její výchovu.

Ze svědecké výpovědi současného manžela žalobkyně má soud prokázáno, že je manželem žalobkyně od [REDAKCE]. Nikdy nebyl svědkem toho, že by se žalobkyně setkala se svým otcem, on sám zná jméno otce žalobkyně, ale pokud ví, tak s ním neměla nikdy

žádný kontakt, ale pokud ví, tak jeho žena mnohokrát byla se svým otcem v myšlenkách a svědek sám jí také často vyzýval, aby svého otce navštívila. Žalobkyně však byla příliš závislá na své matce a stále opakovala, že matka jí říkala, že buď na svého otce zapomene, nebo ona už nebude její matkou. Její matka byla smutná z toho, když ji otec žalobkyně opustil. Ani svědek nevěděl nic o tom, že by někdy otec žalobkyně chtěl žalobkyni kontaktovat nebo zda se pokusil o nějaký kontakt. Ví také to, že asi do [redacted] let netušila, že pan K. [redacted] existuje, ale díky tomu dokumentu, který musela předložit ve škole, pak zjistila, že existuje jiný otec než muž její matky, kterého považovala za skutečného otce. Z vyprávění žalobkyně pak ví, že matka si nepřála, aby se se svým otcem stýkala, aby vůbec s ním měla cokoli společného. Svědek dále vypověděl o tom, že mu není nic známo, že by manželka měla [redacted]

Žalobkyně ve své účastnické výpovědi potvrdila to, co uvedla v žalobě, že když dostala do ruky rodný list, který měla přinést do školy jako [redacted] dozvěděla se, že její biologický otec je Z. [redacted] K. [redacted] když pak položila otázku matce, kdo to je a měla na ni spoustu otázek, ta jí však důrazně řekla, že tento muž neexistuje ani pro matku ani pro žalobkyni, že je odstrčil a že tedy nechce o této věci nikdy už slyšet a aby se na to již nikdy neptala. Žalobkyně měla [redacted]

[redacted]. Musela se s tím nějak sama uvnitř vypořádat, i když to léta bolelo. Do svých [redacted] let vyrůstala s mužem matky, kterého považovala za svého tatínka, ovšem když se dozvěděla, že má svého biologického tatínka, musela na něj pořád myslet, avšak nikdo jí neřekl, kde žije. Ona sama, i když pak byla dospělá a byla už provdaná, se ho bála vyhledat, měla strach, aby ji neodstrčil znovu, tak jak jí to říkala matka. Měla však ráda i svoji matku i svého nevlastního otce. Ona pak na svého biologického otce čekala, že za ní přijde, nebo že jí třeba napíše. Svého tatínka vlastně nikdy neviděla, neznala ho, nevěděla, o jakou osobu jde, i když znala jeho jméno. Svého otce nevyhledávala, neboť jednak měla zákaz od matky, nechtěla jí ublížit, nechtěla ublížit ani nevlastnímu otci a vlastně měla i strach, aby znovu nebyla odstrčena od svého biologického otce, vlastně měla za to, že on jako dospělý člověk by měl udělat ten první krok a ne ona jako dítě.

Svědčyně M. [redacted] U. [redacted] která je kamarádkou žalobkyně a [redacted] potvrdila to, že žalobkyně žila s maminkou, tatínkem, později se dozvěděla, že tento tatínek není její vlastní a do té doby to nevěděla. Svědkyně ani jméno biologického otce žalobce neznala, nepamatovala si ho a vlastně ani nepotvrdila ani nevyvrátila, že by žalobkyně nebo její biologický otec nějakým způsobem se snažili navázat kontakt.

Další kamarádka M. [redacted] S. [redacted] také uvedla, že žalobkyně žila s maminkou, se sestrou a matčíným přítelem, kterého žalobkyně považovala za svého tatínka. Otázku otcovství pak řešily, až když jim bylo tak [redacted] let v souvislosti s tím, kdy dostávaly občanské průkazy. Ani jedna z kamarádek o této skutečnosti nevěděla ani se tato věc neprobírala u nich doma.

Nevlastní sestra žalobkyně H. [redacted] L. [redacted] se omluvila z ústního jednání ze zdravotních důvodů, zaslala soudu čestné prohlášení, ve kterém uvedla, že se nikdy nesetkala s tím, že by její nevlastní sestra projevila jakýkoli zájem o pana Z. [redacted] K. [redacted], který byl jejím pravým biologickým otcem. Kontakt pana K. [redacted] s rodinou nebyl žádný, pouze slýchala, že pan

K [redacted] platí stanovené výživné. Nikdy neslyšela o tom, že by žalobkyně měla snahu se s otcem setkat a navázat s ním standardní vztahy.

Svědčce A [redacted] H [redacted] [redacted] zůstavitele, s kterým žila [redacted] let, ve své výpovědi uvedla, že pokud ví, pan K [redacted] neměl se žalobkyní žádný kontakt, svědkyně věděla, že má pan K [redacted] nemanželskou dceru, ale rozhodl se, že ji vydědí, protože ji vůbec nezná a nikdy ji neviděl, řekl to asi tak, kdo ví, jestli je jeho. Ani vlastně sourozenci nevěděli o žalobkyni, tedy děti pana K [redacted]. Podle jejího tvrzení měli možnost se spolu setkat, ale on o ni neměl zájem. [redacted]

Z dědického spisu vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 2 sp. zn. [redacted] má soud prokázáno, že Z [redacted] K [redacted] zemřel [redacted]. Dne 3. 2. 1997 pak listinou sepsanou formou notářského zápisu vydědil žalobkyni z důvodu, že o něj neprojevovala opravdový zájem, který by jako dcera projevovala měla. Usnesením ze dne 15.03.2016 odkázal soud žalobkyni, aby ve lhůtě 2 měsíců po právní moci usnesení podala u soudu žalobu na určení, že je dědičkou po zůstaviteli, a to proti zákonným dědicům. Současně soud poučil žalobkyni o následcích nedodržení stanovené lhůty.

Soud má prokázáno, že se žalobkyně skutečně se svým biologickým otcem nikdy nesetkala a ani se nesnažila ho kontaktovat. Bylo to proto, že do svých [redacted] až [redacted] let žila se svým nevlastním otcem, kterého do té doby považovala za vlastního a poté, kdy se dozvěděla náhodou z rodného listu při příležitosti vydání občanského průkazu, že není jejím otcem, zasáhla ji tato informace a naléhala na matku, aby jí něco o otci řekla, ta se však k této otázce stavěla velmi negativně až výhružně, kdy stavila před žalobkyni buďto její biologický otec, nebo ona jako matka a výslovně jí zakázala jakýkoli kontakt se svým biologickým otcem. Vytykat pak žalobkyni, že nekontaktovala svého otce, kterého ani neměla možnost znát, neboť nevěděla, o koho jde, ani osobu toho jména neznala ze svého okolí, by bylo nespravedlivé. Soud má prokázáno i to, že zůstavitel a otec žalobkyně neprojevil o žalobkyni žádný vážný zájem, nikdy se o ni nezajímal ani svým potomkům, kteří se narodili z manželství, neřekl o existenci žalobkyně. O žalobkyni neměl žádný zájem, a pokud platil výživné, byla to pouze jeho zákonná povinnost, nikoli jeho dobrá vůle nebo něco z čeho by mohlo být usuzováno na to, že projevoval o žalobkyni zájem.

Vzhledem k tomu, že listina prohlášení o vydědění byla sepsána 3. 2. 1997 za účinnosti zákona číslo 40/1964 Sb., občanského zákoníku, a vzhledem k tomu, že soud posuzuje důvody vydědění právě ke dni prohlášení o vydědění, soud postupoval dle ustanovení § 469 a následujících výše citovaného zákona upravující právě tento akt vydědění.

Podle § 469a odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb. „zůstavitel může vydědit potomka, jestliže v rozporu s dobrými mravy neposkytl zůstaviteli potřebnou pomoc v nemoci, ve stáří nebo v jiných závažných případech, o zůstavitele trvale neprojevoje opravdový zájem, který by jako potomek projevoval měl, byl odsouzen pro úmyslný trestní čin k trestu odnětí svobody v trvání nejméně jednoho roku, trvale vede nezřízený život“. Podle odst. 2 téhož zákonného ustanovení „pokud to zůstavitel v listině o vydědění výslovně stanoví, vztahují se důsledky vydědění i na osoby uvedené v § 473 odst. 2“.

Po zhodnocení provedeného dokazování a s poukazem na citované zákonné ustanovení soud dospěl k závěru, že důvody pro vydědění žalobkyně tak, jak byly vymezeny listinou o vydědění specifikovanou shora, nejsou dány. Bylo prokázáno, že se žalobkyně ani zůstavitel spolu nestýkali. Žalobkyně z toho důvodu, že žalobce vůbec neznala, do svých ■ let se domnívala, že jejím otcem je partner žalobkyně a poté, kdy se dozvěděla, že jejím biologickým otcem je někdo jiný, toho ani neznala, neměla dost dobře možnost se s ním kontaktovat a to bylo umocněno ještě tím, že měla od matky výslovný zákaz se s ním stýkat, respektive bylo jí dáno ultimátum buďto její otec, nebo ona, za tohoto stavu pak žalobkyně ani žádné kroky učinit nechtěla. Stejně tak zůstavitel neprojevil žádný zájem o žalobkyni, navíc se o ní nezmínil ani svým pak již zletilým dětem, jeho životní partnerka uvedla, že o žalobkyni neměl žádný zájem, pochyboval dokonce o tom, že je jeho dcera. Tedy byl to sám zůstavitel, kdo se na vzniklé situaci podílel a pokud v listině o vydědění uvedl, že žalobkyně neprojevuje zájem, ani on neprojevil žádný zájem či snahu, aby se rozvinul vztah mezi oběma zúčastněnými. Zůstavitel ani žádné konkrétní jednání žalobkyně, které by odůvodňovalo vydědění, do listiny nevtělil. Za situace, kdy ani zůstavitel neprojevil žádný zájem nelze po žalobkyni spravedlivě požadovat, aby tento zájem měla a projevila. Důvody vydědění nebyly naplněny, a proto soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku.

Ohledně náhrady nákladů řízení soud rozhodoval podle ustanovení § 142 odst. 1 o.s.ř. a přiznal zcela úspěšné žalobkyni náhradu nákladů řízení, které se skládají ze zaplaceného soudního poplatku 2.000 Kč, odměna za zastoupení za čtyři úkony po 2.500 Kč dle § 7 a § 9 odst. 3 písm. a) vyhlášky číslo 177/1996 Sb. a čtyřikrát režijní paušál plus 21% DPH.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím zdejšího soudu. Pokud nebudou žalovaní dobrovolně plnit, co jim ukládá vykonatelné rozhodnutí, lze nařídit jeho soudní výkon nebo exekuci.

V Praze dne 17. 1. 2017

JUDr. Šárka Henzlová, v.r.
předsedkyně senátu